

Što je rak?

Stranica 1 od 1

Rak je bolest stanica. Ljudsko tijelo sastavljeno je od milijuna stanica. Naša tijela stalno proizvode nove stanice: tako možemo rasti, zamjenjivati istrošene stanice ili zaliječivati oštećene stanice nakon ozljede.

Geni su dijelovi stanice koji joj kazuju što treba uraditi. Neki geni kazuju stanicama kad se treba razmnožavati.

Oštećeni geni uzrokuju rak. Mnoge stvari u našoj okolini mogu oštetiti gene, poput previše sunčanja, pušenja cigareta ili onoga što jedemo. Ponekad se oštećeni geni prenose s roditelja na dijete.

Normalni geni kazuju stanicama kad se treba razmnožavati i kad treba odumrijeti. To se cijelo vrijeme događa u vašim tijelima. No, oštećeni geni ponekad kažu stanicama da se previše razmnožavaju ili zaustavljaju odumiranje stanica u trenutku kad bi trebale odumrijeti. Te suvišne stanice nastavljaju rasti i mogu stvoriti nakupinu, zvanu tumor. Neki se tumori mogu napipati, a neki ne mogu. Neki su tumori

dobročudni, što znači da oni nisu rak. Drugi su zloćudni, što znači da jesu rak.

U početku, rak će rasti na mjestu gdje je započeo. To se zove početni (primarni) rak. Početni rak može narasti dovoljno velik da bi prouzročio simptome.

Kasnije, neke stanice raka mogu napustiti početni rak i ući u druge dijelove tijela. One putuju kroz krvotok ili limfni sustav. One se nazivaju sekundarnim rakom ili metastazama.

Ponekad osobe ne znaju da imaju rak sve dok se ne pojave simptomi sekundarnoga raka.

Rak se može pojaviti u gotovo svakom dijelu tijela. Rak se može raširiti putem krvi i u limfnom tkivu.

Jedna osoba ne može 'dobiti' rak od druge osobe. Mnogi ljudi dobiju rak, a više od polovice od njih preživi. Rak pogađa ljude u svim zemljama, svih rasa i vjera. On pogađa otprilike jednoga od svaka tri stanovnika Australije.

Svatko tko ima rak zaslužuje potporu i najbolju vrst liječenja koja postoji.

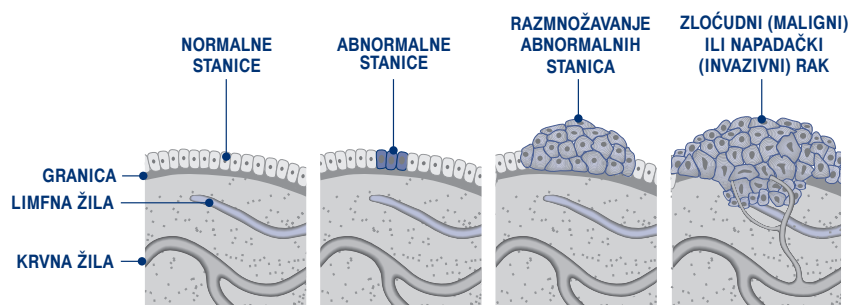
► Croatian

What is cancer?

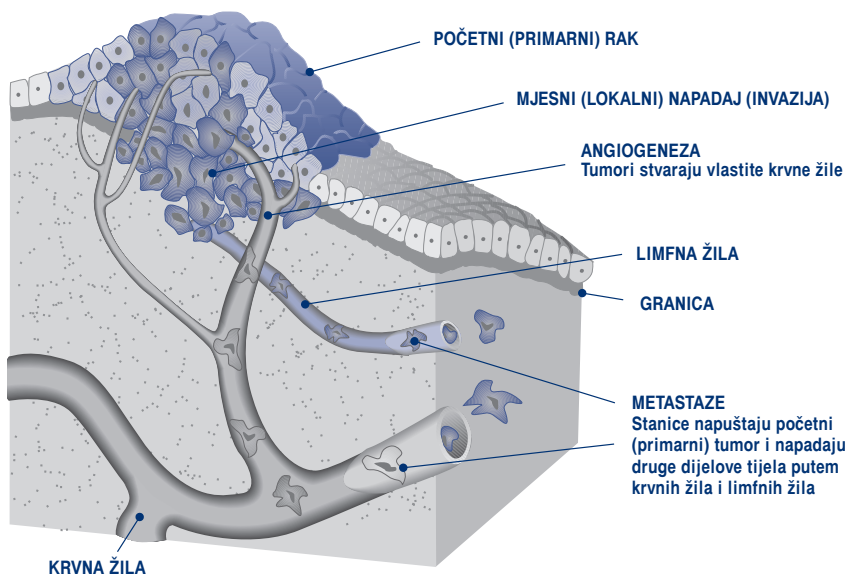
Telefonska informacijska služba o raku:

- Hrvatski
(03) 9209 0169
- Engleski
13 11 20

POČETAK RAKA

KAKO SE RAK ŠIRI

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

January 2004